

Handläggare: Styrelsen

Datum: 2021-03-24

Dnr: O411-5/2021

Styrelsens motionssvar

Proposition 5

Styrelsen vill inleda med att tacka alla motionärer för de inkomna motionerna.

#P5-2

Bakgrund

Vi håller med SFS om att det viktigt att hållbar utveckling integreras i utbildningen utifrån ett flervetenskapligt förhållningssätt men anser att det behöver utvecklas då det även är viktigt att studenter ges möjlighet att problematisera samtliga dimensioner av hållbar utveckling över ämnesdisciplinsgränser.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-17](#):

[...] varierar mellan ämnesområden. Att integrera hållbar utveckling i utbildningarna bör göras genom att utveckla studenternas kunskaper om hållbar utveckling, deras förmåga att bidra till hållbar utveckling, samt att undervisning sker på ett hållbart och inkluderande sätt. SFS anser även att arbetet med hållbarhet i utbildningarna innebär att i högre utsträckning arbeta över ämnesdisciplinsgränser för att lösa de ekologiska, sociala och ekonomiska samhällsutmaningarna världen står inför.

Motionär

Studentkåren vid Högskolan, Väst Dalarnas, Studentkår Kristianstad Studentkår Studentkåren i Östersund, Blekinge Studentkår, Gotlands studentkår Rindi, Studentkåren i Skövde och Halmstad Studentkår.

Styrelsens motionssvar

Styrelsen instämmer med motionärerna och anser att det är ett värdefullt tillägg i texten.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **bifalla** motionen.

#P5-4

Bakgrund

I proposition 5, punkt 4, stycke 5 upplever vi att den inledande meningen, "Lärosätena har även en central plats i att agera samverkanspartner men även mötesplats." på ett onödigt sätt överanvänder ordet "även". Eftersom meningen också är inledande i nytt stycke föreslår vi därför att vi tar bort ett "även" för att förbättra läsbarheten.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-19](#):

Lärosätena har **även** en central plats [...]

Motionär

Studentkåren vid Högskolan Väst, Kristianstad Studentkår, Blekinge studentkår, Studentkåren i Östersund, Dalarnas studentkår, Studentkåren i Skövde, Gotlands studentkår Rindi och Halmstads Studentkår.

Styrelsens motionssvar

Styrelsen uppskattar motionärernas skarpa öga och instämmer i att meningen innehåller ett "även" för mycket.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **bifalla** motionen.

#P5-5

Bakgrund

Sista meningen i P5, stycke 5, känns missvisande. Som den är skriven så kan den uppfattas som att den uppmanar att inskränka den akademiska friheten genom att rikta forskningen mot nyttiggörande. Eftersom resten av P5 beskriver de olika aspekterna av hur nyttiggörandet av forskning inom hållbarhetsfrågor kan gå till så känns denna mening överflödigt och onödigt inskränkande.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-19](#):

[...] lärosätena en grundsten. ~~Den forskning som bedrivs vid lärosätet kan kräva styrning mot att nyttiggöra den är för att få en reell effekt av det arbete lärosäten gör.~~

Motionär

Studentkåren vid Högskolan Väst, Kristianstad Studentkår, Blekinge studentkår, Studentkåren i Östersund, Dalarnas studentkår, Studentkåren i Skövde, Gotlands studentkår Rindi och Halmstads Studentkår.

Styrelsens motionssvar

Styrelsen anser att det är viktigt att det är möjligt på olika sätt specifikt möjliggöra forskning som svarar mot viktiga samhällsutmaningar, även om det i någon mening kan sägas inskränka den akademiska friheten. Detta bör dock göras på nationell nivå, exempelvis genom anslagstilldelning, och är något som behandlas i andra delar av dokumentet. Den mening motionären föreslår att stryka antyder att det är varje lärosäte internt som ska styra forskning mot nyttiggörande, vilket är en helt annan fråga och bland annat beror helt på det aktuella lärosätets profil. Styrelsen tycker inte att det är ett ställningstagande SFS ska göra.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **bifalla** motionen.

#P5-7

Bakgrund

Det är positivt att SFS antar ett ställningstagande om hållbarhet. I synnerhet ekologisk hållbarhet är ett område som engagerar studenter men där SFS tidigare saknat åsikter. Eftersom det föreslagna ställningstagandet fokuserar på ekologisk hållbarhet, i synnerhet sista delen, "Lärosätenas egen miljö- och klimatpåverkan" föreslår vi att ytterligare några meningar läggs till som betonar vikten av högt ställda klimat- och miljökrav och kompletterar diskussionen om hållbarhet i relation till internationell mobilitet.

Förslag

Föreslår att efter sista stycket under 5. Lärosätenas egen miljö- och klimatpåverkan (#stycke-24) lägga till:

Med andra ord är det av största vikt att internationell mobilitet sker men på ett hållbart sätt. Lärosäten ska minska sitt flygande kraftigt och ge praktiskt och ekonomiskt stöd till studenter som väljer mer hållbara färdmedel, som tåg. Lärosäten ska samtidigt ställa högt satta klimat- och miljökrav vid olika typer av samarbeten och avtal samt i sin verksamhet övergå till vegetarisk mat som norm. Information och tillgänglighet, gentemot studenter och andra, ska genomsyra allt hållbarhetsarbete inom akademien.

Motionär

Stockholms universitets studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen har i ställningstagandet undvikit att svara på hur lärosäten (och andra aktörer) praktiskt ska göra och anser att det åligger lärosätet att avgöra hur lärosätet på bästa sätt bidrar till en hållbar omställning och utveckling. En del av detta kan handla om att övergå till vegetarisk kost eller välja tåg som färdmedel. Styrelsen är således inte negativa till innehållet men menar att det inte är SFS ensak att kommentera på hur lärosäten (i dialog med de lokala studentkårerna) tar sig an utmaningen.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-8

Bakgrund

Syftet bakom våra textändringsyrkanden är för att mer språkligt inkludera social och ekonomisk hållbarhet. Ordet "Omställning" har en tendens att tankemässigt syfta till en klimatomställning. Att ändra till Utveckling inkluderar de andra perspektiven mer och syftet med att man inkluderar alla tre perspektiven av hållbarhet blir tydligare i den löpande texten inte bara i inledningen.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-2](#):

[...] om hållbar utveckling. ~~Med student avses~~ Dokumentet kommer i dokumentet studenter särskilt stycke redogöra för fördjupade åsikter inom ~~utbildning på grund-~~ ekologisk hållbarhet då frågor om social och ~~avancerad nivå samt forskarutbildning-~~ ekonomisk hållbarhet berörs i andra befintliga åsiktsdokument inom SFS.

Motionär

Umeå studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen anser att motionärens förslag på ändring inte bidrar till förbättring i hur dokumentet kommer att uppfattas och att det ursprungliga ordet väl anger vad som avses. Styrelsen delar inte idén om att omställning enbart syftar till klimatomställningen. Enligt Svenska akademiens ordlista, SAOL, definieras omställning som "förändring av viktiga faktorer i visst sammanhang". Dagens samhälle är inte hållbart. Styrelsen anser därför att en utveckling till ett mer hållbart samhälle med nödvändighet kommer att innebära en omställning och att det är värdefullt att använda just det ordet, för att tydliggöra att det som krävs inte bara är mer utveckling i samma riktning som tidigare. Lärosätena har en stor del i omställningen, både vad gäller att minska sin egen negativa miljö- och klimatpåverkan, och att bidra med relevant kunskap. För vissa av motionerna #P5-8 till och med #P5-13 vill vi även poängtera att det är av stor vikt att styrnings- och finansieringsmodeller för akademien möjliggör för lärosätena att, som bärare av vetenskaplig och konstnärlig forskning, föregå med gott exempel.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-9

Bakgrund

Syftet bakom våra textändringsyrkanden är för att mer språkligt inkludera social och ekonomisk hållbarhet. Ordet "Omställning" har en tendens att tankemässigt syfta till en klimatomställning. Att ändra till Utveckling inkluderar de andra perspektiven mer och syftet med att man inkluderar alla tre perspektiven av hållbarhet blir tydligare i den löpande texten inte bara i inledningen.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-3](#):

Med student avses i dokumentet studenter inom utbildning på grund- och avancerad nivå samt forskarutbildning. Med hållbar utveckling [...]

Motionär

Umeå studentkår

Styrelsens motionssvar

Då styrelsen rekommenderar avslag på #P5-8 bör även denna motion avslås som en konsekvens av tidigare.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-10

Bakgrund

Syftet bakom våra textändringsyrkanden är för att mer språkligt inkludera social och ekonomisk hållbarhet. Ordet "Omställning" har en tendens att tankemässigt syfta till en klimatomställning. Att ändra till Utveckling inkluderar de andra perspektiven mer och syftet med att man inkluderar alla tre perspektiven av hållbarhet blir tydligare i den löpande texten inte bara i inledningen.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-7](#):

[...] strategiska perspektiv på **hållbarhet** hållbar utveckling inom utbildning, forskning [...]

Motionär

Umeå studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen hänvisar till #P5-8.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-11

Bakgrund

Syftet bakom våra textändringsyrkanden är för att mer språkligt inkludera social och ekonomisk hållbarhet. Ordet "Omställning" har en tendens att tankemässigt syfta till en klimatomställning. Att ändra till Utveckling inkluderar de andra perspektiven mer och syftet med att man inkluderar alla tre perspektiven av hållbarhet blir tydligare i den löpande texten inte bara i inledningen.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-9](#):

[...] stor del i **omställningen, arbetet med hållbar utveckling**, både vad gäller att själva **minska sin egen negativa miljö- och klimatpåverkan och**

Motionär

Umeå studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen hänvisar till svaret #P5-8.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-12

Bakgrund

Syftet bakom våra textändringsyrkanden är för att mer språkligt inkludera social och ekonomisk hållbarhet. Ordet "Omställning" har en tendens att tankemässigt syfta till en klimatomställning. Att ändra till Utveckling inkluderar de andra perspektiven mer och syftet med att man inkluderar alla tre perspektiven av hållbarhet blir tydligare i den löpande texten inte bara i inledningen.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-11](#):

[...] det övriga samhällets **omställning** utveckling och gällande lärosätets **egen omställning**. interna arbete med hållbar utveckling. Lärosätet ska ta [...]

Motionär

Umeå studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen hänvisar till svaret #P5-8.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-13

Bakgrund

Syftet bakom våra textändringsyrkanden är för att mer språkligt inkludera social och ekonomisk hållbarhet. Ordet "Omställning" har en tendens att tankemässigt syfta till en klimatomställning. Att ändra till Utveckling inkluderar de andra perspektiven mer och syftet med att man inkluderar alla tre perspektiven av hållbarhet blir tydligare i den löpande texten inte bara i inledningen.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-17](#):

[...] att bidra till ~~omställningen till~~ utvecklingen av ett hållbart samhälle. ~~Omställningen~~ Utvecklingen till ett mer [...]

Motionär

Umeå studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen hänvisar till #P5-8.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-14

Bakgrund

Syftet bakom våra textändringsyrkanden är för att mer språkligt inkludera social och ekonomisk hållbarhet. Ordet "Omställning" har en tendens att tankemässigt syfta till en klimatomställning. Att ändra till Utveckling inkluderar de andra perspektiven mer och syftet med att man inkluderar alla tre perspektiven av hållbarhet blir tydligare i den löpande texten inte bara i inledningen.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-18](#):

~~I omställningen till ett klimatneutralt samhälle~~ För arbetet med hållbar utveckling i samhället krävs ny forskning. [...] med dessa frågor. ~~Forskning i sig~~ Ny och innovativ forskning kräver ~~resurser och medan alla forskare ska få välja forskningsproblem fritt och verka inom ramarna för akademisk frihet har~~ resurser. Lärosätena, staten och ~~lärosätena en central roll och~~ andra samhällsaktörer har ett ansvar i att ~~styra vilka forskningsområden som tilldelas medel.~~ frigöra resurser för forskning inom hållbar utveckling.

Motionär

Umeå studentkår

Styrelsens motionssvar

Styrelsen instämmer med motionären i (1) att omställningen bör beröra alla hållbarhetsaspekter och inte enbart klimatneutralitet, (2) att även vissa andra samhällsaktörer (framförallt icke-statliga forskningsfinansiärer) också har en roll i att frigöra resurser till hållbarhetsrelaterad forskning, samt (3) att "frigöra resurser för" är en bättre formulering än "styra vilka forskningsområden som tilldelas medel" även om innebörden är densamma. Styrelsen instämmer dock inte i att det enbart är "Ny och innovativ forskning" som kräver resurser, eller att det går att specifikt bedriva forskning "inom hållbar utveckling", eftersom hållbarhetsrelaterad forskning kan vara relevant inom alla olika forskningsfält. Dessutom har styrelsen uppmärksammat ett antal möjligheter för språkliga förbättringar jämfört med styrelsens ursprungliga förslag. Styrelsen anser dock att det motionären framför är av vikt och har därmed lagt ett jämningsförslag.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen till förmån för #P5-29.

Jämkningsyrkande #P5-29

Styrelsen presenterar ett jämkningsyrkande till #P5-14, se bakgrund #P5-29.

Förslag

Styrelsen föreslår ändring i #stycke-18:

! För omställningen till ett **klimatneutralt hållbart** samhälle krävs **ny** forskning. Det gäller [...] att utveckla innovationer **men också och** för att implementera dem. **Även här Här** har lärosätena olika förutsättningar och **möjligheter. En del av detta handlar om att lärosätet har möjligheter, exempelvis** forskare och lärare [...] dessa frågor. Forskning **i sig** kräver resurser och [...] välja forskningsproblem fritt **har staten, lärosätena och verka inom ramarna för akademisk frihet har staten och lärosätena en central roll och andra samhällsaktörer** ett ansvar **i** att **styra vilka forskningsområden främja forskning** som **tilldelas medel. bidrar till hållbar utveckling.**

#P5-15

Bakgrund

Under SFS fullmäktigemöte hösten 2020 fick styrelsen i uppdrag att åsiktsutveckla inom hållbar utveckling, med fokus på ekologisk hållbarhet. Detta beslut resulterade i Proposition 5 - SFS ställningstagande: Den hållbara akademien. I begreppet hållbar utveckling ingår tre aspekter, ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Med nuvarande inledning till ställningstagandet kan dokumentet anses vara tunt på områdena social och ekonomisk hållbarhet, även om många åsikter som faller under dessa kategorier redan finns i andra åsiktsdokument. För att det syfte som det beslutades om på SFSFUM hösten 2020 ska vara tydligt för läsaren bör samma formulering ingå i inledningen till ställningstagandet.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-2](#):

[...] åsikter om hållbar ~~utveckling~~ utveckling, med fokus på ekologisk hållbarhet. Med student avses [...]

Motionär

Lunds naturvetarkår, Teknologkåren vid Lunds Tekniska Högskola, Humanistiska och teologiska studentkåren vid Lunds universitet, Samhällsvetarkåren vid Lunds universitet och Corpus Medicum.

Styrelsens motionssvar

Styrelsen anser att frasen "hållbar utveckling" är tillräcklig för att förmedla vad dokumentet ska handla om. Styrelsen håller även med om att mycket handlar om ekologisk hållbarhet i dokumentet men delar inte uppfattningen att fokuset ligger där. Genomgående i dokumentet lyfts olika aspekter vilket gör att denna motion inte kan bifallas.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-16

Bakgrund

Ett av akademins huvudansvar är att bedriva forskning och hållbar utveckling är ett område som mycket forskning sker inom. Akademins ansvar inom hållbarhetsområdet skulle därför kunna förtydligas genom att ange att akademien även har ansvar för att forska inom hållbarhetsområdet och att ansvaret inte stannar vid att sprida och nyttiggöra kunskap samt bidra med saklighet i samhällsdebatten.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-5](#):

[...] har ansvar att forska inom hållbarhet, sprida och nyttiggöra kunskap om hållbar utveckling ~~och samt~~ att bidra med saklighet i ~~socialdebatten~~. socialdebatten.

Motionär

Corpus Medicum, Humanistiska och teologiska studentkåren vid Lunds universitet, Lunds naturvetarkår, Teknologkåren vid Lunds Tekniska Högskola och Samhällsvetarkåren vid Lunds universitet.

Styrelsens motionssvar

Styrelsen anser att SFS inte har mandat i att säga till lärosäten vad de ska forska om. På samma sätt som SFS vill värna om akademisk frihet från externa aktörer måste även SFS värna om akademisk frihet i sina dokument. Styrelsen anser även att hållbarhet är ett lite för oklart begrepp för att det ska gå att vara konkret gentemot lärosäten.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-17

Bakgrund

Nu sätter vi oss på tvären. Tvärvetenskaplig är det etablerade begreppet som återfinns i SAOL och NE.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-16](#):

[...] utbildningen utifrån ett **flervetenskapligt** tvärvetenskapligt förhållningssätt, eftersom de [...]

Motionär

Lunds naturvetarkår, Corpus Medicum, Samhällsvetarkåren vid Lunds universitet, Humanistiska och teologiska studentkåren vid Lunds universitet och Teknologkåren vid Lunds Tekniska Högskola.

Styrelsens motionssvar

Begreppen tvärvetenskap, flervetenskap, mångvetenskap och interdisciplinaritet väcker frågor och styrelsen anser att det viktiga i formuleringen är att det är tydligt vad som menas med texten. Styrelsen anser att ställningstagandet i helhet ger svar på detta. Det begrepp som verkar vara mer etablerat på svenska är tvärvetenskap men styrelsen står fast vid att det är flervetenskaplighet som åsyftas. Styrelsen hade även diskussioner om ordvalet under skrivprocessen och vad som åsyftades.

UHRs ordbok ger flervetenskap och mångvetenskap som översättningar till multidisciplinary medan tvärvetenskap ses som synonymt med interdisciplinary och transdisciplinary. UHR menar att mångvetenskaplig verksamhet är ett samarbete – en interaktion – mellan olika kunskapsområden runt ett gemensamt problemområde, men där respektive forskare stannar inom ramen för sitt eget område. Tvärvetenskaplig blir verksamheten enligt detta synsätt när forskarna rör sig i gränsområdena mellan de olika ämnesområdena och gemensamt skapar ett nytt område. Till skillnad från mångvetenskapen bidrar då deltagarna till något nytt, utöver sina ursprungliga discipliner.

Styrelsen åsyftar inte en tvärvetenskaplig interaktion utan att flera discipliner möts för att ta sig an en gemensam utmaning. Förhållningssättet som styrelsen syftar på är således ett flervetenskapligt förhållningssätt och inte ett förhållningssätt i gränsområdena. Givetvis ska beaktande av SAOL, NE eller den etablerade myndigheten UHR med mer applicerade ord göras för ett korrekt språk.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-18

Bakgrund

Uppdrag Granskning - Extern edition

För att säkerställa att integreringen av hållbar utveckling inom utbildningen bidrar till relevanta perspektiv utan att ha en negativ påverkan på utbildningskvaliteten bör arbetet även granskas av extern part.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-16](#):

[...] där hållbar utveckling ~~berörs.~~ berörs inom lärosätet. Arbetet ska även granskas av extern part.

Motionär

Samhällsvetarkåren vid Lunds universitet, Lunds naturvetarkår, Teknologkåren vid Lunds Tekniska Högskola, Corpus Medicum och Humanistiska och teologiska studentkåren vid Lunds universitet.

Styrelsens motionssvar

Granskning av högskolans verksamhet är väsentlig och granskningens opartiskhet främjas genom att den är extern. Däremot har extern granskning också nackdelar, exempelvis att de medför risk för att detaljer missas, höga kostnader och defensiv attityd hos den som blir utsatt för granskningen. Extern granskning av lärosätena sker redan idag på flera sätt, främst genom det nationella kvalitetssäkringssystemet men på de flesta lärosäten även genom lokala kvalitetssäkringssystem. I dagsläget finns dock inga hinder för lärosätena att själva lägga in integreringen av hållbar utveckling i sina egna kvalitetssäkringssystem. Styrelsen ser det dock inte som önskvärt att det införs ytterligare ett system för extern granskning och tror inte att det skulle främja integreringen av hållbar utveckling i utbildningen.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-19

Bakgrund

Lärosätens ansvar

Om SFS anser att alla utbildningar kan och bör ta upp relevanta hållbarhetsperspektiv är det även rimligt att lärosätena har ansvar att se till att det finns personal med rätt kompetens för att undervisa i området. Det ska inte gå att motivera att hållbarhetsperspektivet inte tas upp i utbildningen med att personalen inte har rätt kunskap. Istället bör lärosätet se till att personalen kan ta till sig den kunskapen som behövs för att kunna undervisa om hållbarhetsperspektivet.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-17](#):

[...] alla utbildningar kan och bör ta upp relevanta ~~hållbarhetsaspekter, men det hållbarhetsperspektiv, vilket~~ förutsätter att den nödvändiga kompetensen finns hos den undervisande personalen och handledare personalen. Om kompetensen saknas så anser SFS att lärosätena har ~~relevant kompetens för ett ansvar~~ att integrera aktuell forskning på ämnet i utbildningen. tillförse den. Vilken kompetens detta [...]

Motionär

Lunds naturvetarkår, Samhällsvetarkåren vid Lunds universitet, Humanistiska och teologiska studentkåren vid Lunds universitet, Teknologkåren vid Lunds Tekniska Högskola och Corpus Medicum.

Styrelsens motionssvar

Styrelsen instämmer med motionären om att bristfällig kompetens inte bör vara en anledning att inte inkludera viktiga aspekter i undervisningen. Styrelsen anser att de föreslagna förändringarna förtydligar detta på ett bra sätt.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **bifalla** motionen.

#P5-20

Bakgrund

Meningen är svårläst i sin nuvarande utformning och det är oklart vad som menas med "övriga".

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-19](#):

[...] näringsliv, myndigheter och **övriga** relevanta aktörer i civilsamhället centrala medaktörer. För [...]

Motionär

Humanistiska och teologiska studentkåren vid LU, Samhällsvetarkåren vid LU, Teknologkåren vid LTH, Corpus Medicum och Lunds naturvetarkår.

Styrelsens motionssvar

Styrelsen instämmer med motionären i att civilsamhället inte bör glömmas bort som potentiell samverkanspartner och därför med fördel kan nämnas specifikt.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **bifalla** motionen.

#P5-21

Bakgrund

Meningen verkar inte riktigt färdig och är svår att läsa.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-19](#):

[...] lärosätena en grundsten. ~~Den forskning~~ Det kan krävas styrning mot att nyttiggöra forskningen som bedrivs vid lärosätet ~~kan kräva styrning mot att nyttiggöra den är~~ för att få [...] av det arbete som lärosäten gör.

Motionär

Humanistiska och teologiska studentkåren vid LU, Teknologkåren vid LTH, Corpus Medicum, Lunds naturvetarkår och Samhällsvetarkåren vid LU.

Styrelsens motionssvar

Styrelsen instämmer helt i att meningen kan förbättras och anser att motionären föreslår en tydligare och mer grammatiskt korrekt formulering. Dock anser styrelsen att meningen i dess helhet bör strykas, i enlighet med motion #P5-5.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen, till fördel för motion #P5-5.

#P5-22

Bakgrund

Miljö- och klimatpåverkan

Lärosätena påverkar miljön och klimatet på fler sätt än enbart genom koldioxidutsläpp. Då lärosätena bedömer var deras miljö- och klimatpåverkan är störst bör de därför ta hänsyn till fler faktorer än koldioxidutsläpp. Om lärosätena endast tittar på sina koldioxidutsläpp i bedömningen riskerar andra typer av miljö- och klimatpåverkan att förbises. Risker blir då att lärosätena väljer att fokusera på att minska sin miljö- och klimatpåverkan inom ett område som inte ger lika stor effekt som det hade gjort om alla aspekter hade varit med i den ursprungliga bedömningen. Det är också av vikt att studentrepresentanter är närvarande vid bedömningen för att öka transparensen i lärosätets hållbarhetsarbete.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-21](#):

[...] viktigt att universiteten **går före** **agerar förebild** och även i [...] miljö- och klimatpåverkan. **Lärosätenas SFS anser att lärosätena ska identifiera vad inom deras organisation som orsakar störst miljö- och klimatpåverkan samt vilka hållbarhetsåtgärder som gör störst nytta. Studentrepresentanter ska vara involverade i identifierings- och beslutsprocesserna. Koldioxidutsläpp och kapitalförvaltning ska omfattas av de hållbarhetsmål lärosätet anger. är två aspekter som SFS anser är centrala för alla lärosäten**

Motionär

Lunds naturvetarkår, Samhällsvetarkåren vid LU, Teknologkåren vid LTH, Corpus Medicum och Humanistiska och teologiska studentkåren vid LU.

Styrelsens motionssvar

Förslaget bidrar till att göra texten enklare och förtydligar lärosätenas roll i att agera förebild. Tillägget om att studentrepresentanter ska vara involverade i beredande och beslutande instanser förtydligas, denna aspekt har styrelsen utelämnat till eftersom styrelsen menar att det alltid ska vara så. Det är önskvärt att ha ett mer öppet formulerat ställningstagande då det åligger lärosätet att identifiera hur det på bästa sätt bidrar till att påverka miljö och klimat.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **bifalla** motionen.

#P5-23

Bakgrund

Miljö- och klimatpåverkan

Lärosätena påverkar miljön och klimatet på fler sätt än enbart genom koldioxidutsläpp. Då lärosätena bedömer var deras miljö- och klimatpåverkan är störst bör de därför ta hänsyn till fler faktorer än koldioxidutsläpp. Om lärosätena endast tittar på sina koldioxidutsläpp i bedömningen riskerar andra typer av miljö- och klimatpåverkan att förbises. Risker blir då att lärosätena väljer att fokusera på att minska sin miljö- och klimatpåverkan inom ett område som inte ger lika stor effekt som det hade gjort om alla aspekter hade varit med i den ursprungliga bedömningen. Det är också av vikt att studentrepresentanter är närvarande vid bedömningen för att öka transparensen i lärosätets hållbarhetsarbete.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-22](#):

[...] verksamheten därför omvärderas. ~~Även andra delar av lärosätenas verksamhet står för omfattande klimatutsläpp. SFS anser att varje lärosäte ska identifiera vad inom deras organisation som orsakar koldioxidutsläpp och sträva efter att minimera dessa.~~

Motionär

Lunds naturvetarkår, Samhällsvetarkåren vid LU, Teknologkåren vid LTH, Corpus Medicum och Humanistiska och teologiska studentkåren vid LU.

Styrelsens motionssvar

Styrelsen delar till fullo motionärens uppfattning om att det finns fler faktorer att ta hänsyn till än klimat- eller koldioxidutsläpp. Ambitionen som sådan, det vill säga att lärosätena ska identifiera vad inom deras organisation som orsakar negativ miljöpåverkan och sträva efter att minimera denna, anser styrelsen fortfarande är viktig.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen till förmån för #P5-30.

Jämkningsyrkande #P5-30

Bakgrund

Som motionärerna i #P5-23 förtjänstfullt påpekade antyder de avslutande meningarna i #stycke-22 att det enbart är klimatutsläppen som lärosätena behöver arbeta med. Det är naturligtvis inte avsikten, utan alla former av betydande negativ miljöpåverkan, vilket är det ordval som används av Naturvårdsverket, bör omfattas av lärosätenas hållbarhetsarbete. Styrelsen föreslår därför en omformulering av stycket för att bredda dess syfte.

Förslag

Styrelsen föreslår ändring i #stycke-22:

[...] verksamhet står för ~~omfattande klimatutsläpp~~. betydande negativ miljöpåverkan. SFS anser att [...] deras organisation som ~~orsakar koldioxidutsläpp~~ har betydande negativ miljöpåverkan och sträva efter att minimera ~~dessa~~. denna.

#P5-24

Bakgrund

Strukturerat hållbarhetsarbete

En förutsättning för att nå upp till högt satta mål är att det finns en god struktur för arbetet samt tillräckliga resurser. Saknas detta riskerar arbetet att gå åt fel håll eller för långsamt. Därmed bör vikten av att lärosätena har en god struktur och tillräckliga resurser i sitt hållbarhetsarbete belysas i samband med målsättningarna.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-24](#):

[...] ska bli klimatneutrala. En förutsättning för det är att lärosätena har tillräckliga strukturella förutsättningar och resurser för att detta arbete ska fungera samt att åtgärder ska implementeras och följas upp. Sverige och däribland [...]

Motionär

Lunds naturvetarkår, Corpus Medicum, Teknologkåren vid LTH, Humanistiska och teologiska studentkåren vid LU och Samhällsvetarkåren vid LU.

Styrelsens motionssvar

Styrelsen tycker att det är ett bra tillägg som lyfter viktiga aspekter. Därtill kommenteras det inte lika explicit i nuvarande ställningstagande varpå det inte kommer bli en repetition i dokumentet.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **bifalla** motionen.

#P5-25

Bakgrund

Mest är minimum

Lärosätena bedriver mycket forskning kring hållbar utveckling och har därmed mycket kunskap inom området. Därmed har lärosätena förutsättningar att bedriva ett framstående hållbarhetsarbete. I dagsläget är studenternas påtryckningar på hållbarhetsområdet en viktig del i lärosätenas hållbarhetsarbete. Det är därmed viktigt att studenterna ställer högre krav på lärosätenas hållbarhetsarbete än att de ska följa de nationella målen för hållbarhet. Att anse att lärosätena ska följa de nationella målen är att ställa minimumkrav på lärosätenas hållbarhetsarbete. Vi önskar en starkare formulering som tydligt visar på målsättningen om en hållbar akademi.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-12](#):

[...] hållbar utveckling och **följa ligga i framkant i arbetet för att nå de nationella målen i samma utsträckning som övriga myndigheter, målen**, oavsett om **de lärosätena** är en myndighet [...]

Motionär

Lunds naturvetarkår, Corpus Medicum, Samhällsvetarkåren vid LU, Teknologkåren vid LTH och Humanistiska och teologiska studentkåren vid LU.

Styrelsens motionssvar

Styrelsen håller med om denna starkare formulering och anser att det är bra att ställa högre krav på lärosäten.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **bifalla** motionen.

#P5-26

Bakgrund

Genomsyrning

Högskolelagen stipulerar att lärosätena ska främja en hållbar utveckling och att de har ett tydligt ansvar för att hållbarhetsfrågan ska genomsyra all verksamhet. Vi anser att frågan ska genomsyra hela verksamheten, såsom lagen anger idag. Skrivelsen att det ska finnas ett lärosätesövergripande arbete för hållbar utveckling kan anses mindre strikt än att hållbarhetsfrågan ska genomsyra all verksamhet. Det finns också risk att frågan stannar på ledningsnivå och inte når ut i organisationen.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-10](#):

[...] SFS anser att ~~det lärosätena~~ ska ~~finnas lärosätesövergripande arbete för hållbar utveckling.~~ bedriva ett hållbarhetsarbete som genomsyrar hela organisationen. Detta ska ske [...] lättillgängligt för studenter ~~likväl~~ likaväl som för övriga [...]

Motionär

Lunds naturvetarkår

Styrelsens motionssvar

Tanken med denna skrivelse är att lärosäten ska kunna ha samarbeten tillsammans för att gynna arbetet med hållbar utveckling. Denna motion avser att ändra hela andemeningen med detta stycke och det anser inte styrelsen är gynnsamt.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-27

Bakgrund

Oordning

Motionärerna håller med styrelsen om andemeningen i stycket, men anser att den avslutande meningen i nuläget förvirrar mer än den förklarar. Det är inte tydligt vilken ordning som åsyftas, utöver att det är en särskild sådan, och detta bör därför strykas. Vi vill även understryka att lärosätena ska redogöra sitt hållbarhetsarbete samt att detta ska ske systematiskt.

Förslag

Föreslår ändring i [#stycke-13](#):

[...] anser SFS att ~~det finns anledning att~~ varje lärosäte systematiskt ska redogöra för [...] sina satsningar inom ~~hållbarhet i en särskild ordning.~~ hållbarhet.

Motionär

Corpus Medicum, Humanistiska och Teologiska studentkåren vid LU (HTS), Lunds naturvetarkår (LUNA) och Samhällsvetarkåren vid LU.

Styrelsens motionssvar

I dagsläget redovisar redan lärosäten sitt arbete med hållbarhet genom årsredovisning. Styrelsen anser att originalskrivelsen ger en bättre bild över vad syftet med stycket är och att lärosäten bör redovisa hållbarhetsarbete även utanför årsredovisningen.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.

#P5-28

Fokus på ekologisk hållbarhet i SFS ställningstagande: Den hållbara akademien

Bakgrund

Det är positivt att SFS åsiktsutvecklar inom området för ekologisk hållbar utveckling. Lärosäten och högre utbildning har en självklar plats i omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle både som forskarmiljö och mötesplats.

Men i Proposition 5, Den hållbara akademien finns en ambition att inkludera alla tre perspektiven av hållbarhet: social, ekonomisk och ekologisk. Detta är i sig en bra ambition men texten når inte ända fram på den fronten. I följebrevet till propositionen står det skrivet att man givit det ekologiska perspektivet företräde i detta dokument, dock är det inget som förmedlas i själva ställningstagandet.

Vi håller med SFS styrelse i sitt resonemang att de tre dimensionerna av hållbarhet på visst sätt hänger samman men vi anser inte att denna proposition lyfter de övriga två perspektiven tillräckligt och på många ställen är det tydligt att det är en klimatomställning som syftas på genom den frekventa användningen av ordet ”omställning”. Vi tycker inte att SFS ska gå i samma fälla som många lärosäten och aktörer i övriga samhället, i detta fall när man använder begreppet hållbarhet men i själva verket endast syftar till ekologisk hållbarhet.

SFS behöver som sagt ett ställningstagande i de ekologiska frågorna och vi ser inga hinder i att detta ställningstagande skulle vara ett mer renodlat dokument med inriktning på de ekologiska aspekterna av hållbarhet.

Vi har skrivit fram en revidering där det är ett tydligt fokus på de ekologiska hållbarhetsaspekterna. Under rubriken Utbildning, forskning och samverkan omnämner de andra hållbarhetsaspekterna just eftersom de till viss del inte kan behandlas enskilt.

Förslag

Föreslår att ersätta SFS ställningstagande: Den hållbara akademien med följande:

SFS ställningstagande: Ekologisk hållbarhet inom akademien

1. Inledning

Detta ställningstagande är ett åsiktsdokument underordnat Sveriges förenade studentkårers (SFS) principprogram vars syfte är att tydliggöra SFS åsikter i specifika frågor. Ställningstagandet ska vara vägledande för SFS förtroendevalda och kansli. SFS ställningstagande: ekologisk hållbarhet inom akademien redogör för fördjupade åsikter om ekologisk hållbarhet.

Ekologisk hållbarhet måste förstås och relatera till social- och ekonomisk hållbarhet som alla tre bildar det generella hållbarhetsbegreppet. SFS har åsikter om ekonomisk och social hållbarhet inom akademien i ställningstagandet En öppen och jämlik högskola och SFS Principprogram.

Med student avses i dokumentet studenter inom utbildning på grund- och avancerad nivå samt forskarutbildning. Med ekologisk hållbarhet avses i dokumentet en utveckling som tillförsäkrar hälsosam och god miljö utan att det sker på bekostnad av kommande generationer.

2. Akademiens roll för en hållbar utveckling

För att lärosätena bäst ska kunna bidra till en ekologisk hållbar utveckling krävs att de i hög grad är självständiga samhällsaktörer. Akademien har ansvar att sprida och nyttiggöra kunskap om ekologisk hållbarhet och att bidra med saklighet i samhällsdebatten.

Vetenskap och forskningsanknuten utbildning av högsta kvalitet är en förutsättning för omställning till ett klimatneutralt samhälle. SFS anser att det krävs långlivade, stabila och resilienta institutioner och strukturer för att förverkliga den omställningen. Akademien och i synnerhet studenterna är en bärande aktör.

Politisk styrning av resurser till lärosätena relaterat till centrala samhällsutmaningar ska främja lärosätenas frihet att, enskilt eller tillsammans, utveckla genomtänkta förhållningssätt och strategiska perspektiv på ekologisk hållbarhet samt de andra hållbarhetsaspekterna, inom utbildning, forskning och samverkan, snarare än begränsa dem.

3. Styrning och finansiering

Lärosätena har en stor del i omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle, både vad gäller att själva minska sin egen negativa miljö- och klimatpåverkan och att bidra med relevant kunskap till andra samhällssektorer och allmänheten. Det är av stor vikt att styrnings- och finansieringsmodeller för akademien därtill möjliggör för lärosätena att, som bärare av vetenskaplig och konstnärlig forskning, föregå med gott exempel.

Högskolelagen stipulerar att universitet och högskolor ska främja en hållbar utveckling kring alla tre perspektiven av hållbarhet, ekonomisk, social såväl som ekologisk. Detta innebär att lärosätena har ett tydligt ansvar över att samtliga perspektiv genomsyrar hela verksamheten, utbildning, forskning till lika sin egen styrning och organisation. SFS anser att det ska finnas lärosätesövergripande arbete för ekologisk hållbarhet. Detta ska ske systematiskt, tydligt och vara lättillgängligt för studenter likväl som för övriga inom akademien.

Det är viktigt att varje lärosäte har mål och ambitioner för sitt arbete med ekologisk hållbarhet inom sin verksamhet samt att det ska finnas ambitioner om att bidra till samhällets klimatneutrala omställning. Lärosätet ska ta fullt ägandeskap över arbetet. Organisationen kan vara olika beroende på exempelvis lärosätets storlek och inriktning. Det är viktigt att det finns en uttalad plan för hur lärosätena ska

arbeta med att integrera ekologisk hållbarhet i sina egna befintliga processer samt lednings- och organisationsstruktur där ekologisk hållbarhet blir relevant.

Lärosäten ska identifiera risker, utmaningar och möjligheter när målen och ambitionerna sätts, men också relatera till de nationella mål som Sverige åtagit sig. Lärosäten ska främja en ekologisk hållbarhet och följa de nationella målen i samma utsträckning som övriga myndigheter, oavsett om de är en myndighet eller ej. Uppföljning av detta arbete ska både ske av lärosätet självt och av tillsynsmyndigheter.

Varje lärosäte ska allokera resurser till omställningen till en klimatneutral verksamhet. Varje lärosäte bör redogöra för sitt arbete och sina satsningar inom ekologisk hållbarhet i särskild ordning.

4. Utbildning, forskning och samverkan

Inom akademien sker undervisning, forskning och samverkan som bidrar till utveckling av ett hållbart samhälle utifrån samtliga tre perspektiv. Samtliga perspektiven på hållbar utveckling hänger samman och bör därför behandlas utifrån ett flervetenskapligt förhållningssätt. Ett ekologiskt perspektiv bör integreras inom samtliga utbildningsområden. Det ska ske en systematisk uppföljning och utveckling av utbildningen där alla tre perspektiven om hållbarhet berörs.

Utbildningen ska ge studenterna kunskap inom samtliga hållbarhetsaspekter. Ekologisk hållbarhet kan integreras i ämnesområde utifrån relevans inom det aktuella ämnet. SFS anser att alla utbildningar bör lyfta samtliga perspektiv av hållbar utveckling, men det förutsätter att lärosätena kan tillhandha rätt kompetens till utbildningarna utifrån det aktuella hållbarhetsperspektivet. Vilken kompetens detta är varierar mellan ämnesområden.

I omställningen till ett klimatneutralt samhälle krävs ny forskning. Det gäller både för att utveckla innovationer och för att implementera dem. Även här har lärosätena olika förutsättningar och möjligheter. En del av detta handlar om att lärosätet har forskare och lärare med både kunskaper och resurser för att arbeta med dessa frågor.

Hållbarhet ska ses ur ett tvärvetenskapligt perspektiv. Forskning kräver resurser och det bör således gå att söka medel kopplat till forskning inom hållbarhet, speciellt tvärvetenskaplig forskning inom olika områden av hållbarhet.

Lärosätena har även en central plats i att agera samverkanspartner såväl som mötesplats. Det är av stor vikt att den forskning som bedrivs presenteras och åskådliggörs. Den verksamhet som sker på eller i anslutning till lärosätena spelar en central och viktig roll för det ömsesidiga lärandet. En del av samverkan handlar om att skapa beröringspunkter och här är näringsliv, myndigheter och övriga centrala medaktörer. För att påverka både individ och samhälle är nyttiggörandet av den forskning som finns vid lärosätena en grundsten.

5. Lärosätenas egen miljö- och klimatpåverkan

Lärosätena är stora organisationer och har därför betydande påverkan på miljön och klimatet, både i sin närmiljö och på global nivå. Som bärare av vetenskapligt förankrad kunskap om miljön och klimatet är det viktigt att universiteten går före och även i handling tar ansvar för sin miljö- och klimatpåverkan. Lärosätenas kapitalförvaltning ska omfattas av de ekologiska hållbarhetsmål lärosätet anger.

De statliga universiteten och högskolorna är de myndigheter som står för störst koldioxidutsläpp från flygresor. Inom akademien såväl som andra samhällssektorer som kräver flygresor behöver resandets roll i verksamheten därför omvärderas. Även andra delar av lärosätenas verksamhet står för omfattande klimatutsläpp. SFS anser att varje lärosäte ska identifiera vad inom deras organisation som orsakar koldioxidutsläpp och sträva efter att minimera dessa.

Omställningen till ett mer klimatneutralt samhälle kan inte enbart diskuteras i ett nationellt perspektiv utan måste ses som en global angelägenhet. För att angripa de globala utmaningar som ekologisk hållbarhet omfattar är det nödvändigt att samverka utanför de nationella gränserna. Mobilitet bland studenter, forskare och lärare mellan olika lärosäten och länder innebär bland annat möjligheter att utveckla gemensamma strategier för att möta de globala utmaningarna. Svenska lärosäten ska ha mer ambitiösa mål än att de själva ska bli klimatneutrala. Sverige och däribland de svenska lärosätena har goda möjligheter att hjälpa hela världens omställning.

Internationalisering, genom resor medföra ökade utsläpp men mobilitet mellan länder är av vikt inom många forskningsområden och verkar för en ökad kunskapsspridning och nyttiggörande av forskning som sker inom de enskilda länderna.

Lärosätena har dock ett ansvar att se över sitt behov av fysiskt resande och väga det mot andra digitala alternativ och även själva skapa digitala förutsättningar att exempelvis genomföra konferenser digitalt. Lärosätena har även ett ansvar att använda effektiva och miljövänliga transportmedel i största möjliga mån för att minimera utsläpp inom sin egen verksamhet.

Motionär

Umeå Studentkår

Styrelsens motionssvar

Ställningstagandet som styrelsen presenterar är en första version av SFS fördjupade åsikter om den hållbara akademien. Dokumentet som presenteras är på en mer grundläggande nivå som inkluderar vad som borde vara SFS fundamentala åsikter (med grund i Principprogrammet). Ställningstagandet är framtaget utefter de inspel som medlemmarna har inkommit med under hösten 2020 och ytterligare tillägg som inkom under våren 2021. Hållbarhet kan definieras utifrån olika ideal och gemensamt för dessa är att en aspekt inte ska separeras utan att en hållbar

akademi vilar på flera parametrar. Förslaget från motionärerna är att smalna av ställningstagandet till den ekologiska aspekten vilket styrelsen inte tycker är önskvärt. Däremot finns det befintliga fördjupade åsikter som behandlas studenternas studiesituation och -miljö varpå dessa har lämnats ute i ställningstagandet. Avslutningsvis föredrar styrelsen att den ursprungliga versionen med eventuella textändringsyrkanden bifalls istället för #P5-28.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige att **avslå** motionen.